

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/112/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010287
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6718010287.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., v trestnej veci proti obžalovanému R. I., za prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a iné Tr.zák., na neverejnom zasadnutí dňa 21. decembra 2021, o sťažnosti okresného prokurátora vo Zvolene proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/60/2018 zo dňa 06.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora vo Zvolene **z a m i e t a** ako nedôvodnú.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/60/2018 zo dňa 06.09.2021 bolo podľa § 290 ods. 1 Tr. por., s poukazom na ust. § 281 ods. 2 Tr. por. a § 215 ods. 2 písm. a/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie obžalovaného R. I., za prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr.zák. a prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. v bode 1/ obžaloby a pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. pre skutok v bode 2/ obžaloby okresného prokurátora vo Zvolene, sp.zn. 3Pv 387/2017 zo dňa 10.05.2018, nakoľko má za to, že trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste odňatia slobody v trvaní 2 rokov, podmienenčne odloženému na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov ako aj treste zákazu akejkoľvek podnikateľskej činnosti vo svojom mene alebo v mene iného v trvaní 3 rokov, uloženému obžalovanému R. I. rozsudkom OS Zvolen č.k. 4T 40/2011 zo dňa 17.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 3To 29/2020 zo dňa 18.05.2021.

Uvedená obžaloba kládla obžalovanému za vinu, že
v bode 1/

dňa 04.07.2013 ako svedok - poškodený v trestnom konaní vedenom na OO PZ v Krupine pod sp. zn. ČVS: ORP- XXX/KA-ZV-XXXX po zákonom poučení aj podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona o trestnoprávnych následkoch krivého obvinenia a po zákonom poučení podľa 346 ods. 1 Trestného poriadku o trestnoprávnych následkoch krivej výpovede a krivej prísahy, pred povereným príslušníkom PZ v Krupine uviedol nepravdivé skutočnosti ohľadom skutku, ktorý sa mal stať 25.02.2013, zo spáchania ktorého obvinil V. Z. Y., následne aj po opätovnom zákonom poučení o trestnoprávnych následkoch krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona a krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona pred povereným príslušníkom PZ v Krupine počas vykonanej konfrontácie dňa 28.10.2013 na svojich tvrdeniach zotrval, kde tieto skutočnosti viedli k postupu podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku k vznieseniu obvinenia osobe V. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX pre prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctvo podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, kde v ďalšom konaní po opätovnom zákonom poučení o trestnoprávnych následkoch krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona a krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona vo svojich výpovediach v procesnom postavení svedka - poškodeného zo dňa 03.07.2014 zotrval.

V bode 2/

dňa 26.06.2015 v konaní pred súdom pod č. k. 5T/168/2014 na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Zvolen uviedol tie isté skutočnosti týkajúce sa napadnutia jeho osoby V. Z. Y., pričom po vykonanom dokazovaní súd rozsudkom č. k. 5T 168/2014 zo dňa 18.05.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 08.12.2016 obžalovaného V. Z. Y. podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že vzhľadom na skutočnosť, že vo veci Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/40/2011 došlo k vyneseniu právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ktorým bol obžalovanému uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky, súd toto trestné stíhanie zastavil. V písomných dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej okresný súd uvádza, že aj v tomto konaní, ako tomu bolo v konaní Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/40/2011, došlo k značnému časovému posunu od spáchania skutkov (roky 2013 a 2015), od podania obžaloby doposiaľ nedošlo k otvoreniu hlavného pojednávania z dôvodov na obidvoch procesných stranách (dvakrát zo strany obžalovaného zo zdravotných dôvodov, doložených medicínskymi správami, dvakrát zo strany poškodeného), ako aj z dôvodu pandémie COVID 19. Ďalej súd v odôvodnení uvádza, že v prejednávanej veci sa jedná o skutky menšej spoločenskej nebezpečnosti s trestnou sadzbou 1 až 5 rokov, resp. 2 až 5 rokov v porovnaní s trestnou vecou 4T/40/2011, kde bola trestná sadzba 10 až 15 rokov. Ďalej súd poukazuje na to, že v osobe obžalovaného sa jedná o osobu, ktorá nebola v čase podania obžaloby súdne trestaná a jediný záznam v RT získala až právoplatným konaním Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/40/2011.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť okresný prokurátor vo Zvolene. V písomných dôvodoch sťažnosti okresný prokurátor uvádza, že vo vzťahu k osobe obžalovaného R. I. ide o osobu, ktorá sa opakovane nedostavovala, nerešpektovala predvolanie k hlavným pojednávaniam, kedy od podania obžaloby zo dňa 10.05.2018 nebolo v podstate otvorené ani jediné hlavné pojednávanie a to len z dôvodu neprítomnosti a ospravedlnenia na strane obžalovaného alebo obhajcu. Argumentovať časovým posunom od spáchania skutku vo vzťahu k vyneseniu rozhodnutia je preto v danom prípade sporné, pretože vo väčšine vinou obžalovaného nebolo možné vo veci konať a rozhodnúť. Podľa názoru prokurátora pre preskúmanie použitého postupu, ktorý zvolil prvostupňový súd pre zastavenie trestného stíhania, je dôležitá úvaha, či uložený trest za iný skutok je dostatočný na splnenie účelu trestu a prevýchovu páchatel'a, aby viedol riadny život. V danom prípade práve vzhľadom na osobu páchatel'a a jeho postoj k trestným veciam je uvedené kritérium spochybnené. Okresný prokurátor tiež nesúhlasí s dôvodmi prvostupňového súdu, kde tento porovnával uložený trest v inej trestnej veci, nakoľko tento trest bol uložený na samej spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Z uvedeného dôvodu preto vyslovuje názor, že konanie obžalovaného R. I. je potrebné prejednať na súde a realizovať dokazovanie v potrebnom rozsahu k rozhodnutiu vo veci samej a tomuto uložiť primeraný trest vzhľadom na osobu obžalovaného, na okolnosti prípadu, ako i jeho postoj k trestnému konaniu, aby trest splnil svoj účel definovaný v ust. § 34 Tr. zák. a preto navrhuje, aby Krajský súd v Banskej Bystrici na základe sťažnosti prokurátora zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a prikázal mu, aby vo veci ďalej konal a rozhodol. Na základe podanej sťažnosti Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v Banskej Bystrici vo vzťahu k argumentom prokurátora uvedených v sťažnosti uvádza, že prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol svoje úvahy týkajúce sa hodnotia osoby obžalovaného, ako i okolností, za ktorých v minulosti došlo k odročovaniu hlavných pojednávanií. Tak, ako vyplýva zo spisového materiálu, v predmetnej veci dôvodom odročovania hlavných pojednávanií nebol vždy len zdravotný stav obžalovaného, kde svoju neúčasť riadne ospravedlnil, ale podieľal sa na odročovaní i samotný poškodený. Prvostupňový súd vzal v úvahu v súlade s európskou judikatúrou i časový odstup od doby spáchania skutkov, začatia prípravného konania a podania obžaloby, ktorý má význam pri ukladaní trestu a preto i závery prvostupňového súdu ohľadne porovnania v minulosti uloženého trestu s trestom, ktorý v danom prípade obžalovanému hrozil, je tiež plne dôvodné. S uvedenými závermi prvostupňového súdu sa Krajský súd v Banskej Bystrici stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Za osobitne dôležité však v predmetnej trestnej veci v súvislosti s argumentáciou prokurátora, že vec je „potrebné prejednať na súde a realizovať dokazovanie“ a vo vzťahu k procesnému návrhu, aby Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a tomuto prikázal, aby vo veci znovu konal a rozhodol, nútia Krajský súd v Banskej Bystrici tiež k nasledovným záverom.

Podľa § 8 Tr. zák. trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Esenciálnym prvkom pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle ust. § 345 ods. 1 Tr. zák. je skutočnosť, keď páchatel' ľživo obviní iného z trestného činu, v úmysle prívodiť jeho trestné stíhanie. Rovnako tak esenciálnym prvkom vyvodenia trestnej zodpovednosti za trestný čin krivej výpovede a krivej prísahy v zmysle ust. § 346 ods. 1, resp. ods. 2 Tr. zák. je skutočnosť, že páchatel' ako svedok v konaní pred súdom, resp. v trestnom konaní, uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo kto takú okolnosť zamlčí.

Z predloženého spisového materiálu a z trestného oznámenia je zistiteľné, že trestné oznámenie na č.l. 2 až 4 podala v zastúpení poškodeného jeho obhajkyňa. I ďalšie výpovede, ktoré boli realizované v prípravnom konaní a v konaní na súde, či už svedecké výpovede, resp. pri konfrontáciách musia mať preto charakter ľživosti, resp. uvedenia nepravdy svedkom (poškodeným) o okolnosti dôležitej pre rozhodnutie a ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie.

Podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. objektom trestného činu je záujem na ochrane pre ľživými obvineniami z trestného činu a na dôvodnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súde. Za ľživé obvinenie treba považovať vedomé nepravdivé oznámenie skutkových okolností, najmä kedy, ako a kde mal byť trestný čin spáchaný a kto je jeho páchatel'om. Ďalej v prípade tohto trestného činu je potrebné zdôrazniť, že objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v nepravdivom obvinení konkrétnej nevinnej osoby zo spáchania určitého trestného činu.

V prípade trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zák. je objektom trestného činu záujem, aby sa v konaní pred súdom, resp. v trestnom konaní rozhodovalo na základe pravdivého a správne zisteného skutkového stavu. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v uvedení nepravdy svedkom a okolnosti dôležitej pre rozhodnutie, prípadne o zmlčaní takej okolnosti svedkom a to v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou. V danom prípade aktívna forma konania mala spočívať v úmyselnom uvedení nepravdy svedkom o okolnosti dôležitej pre rozhodnutie v konaní pred súdom, resp. v trestnom konaní, kde za okolnosť dôležitú pre rozhodnutie je potrebné považovať takú okolnosť, kde je podstatným prvkom, bez ktorého by nešlo o tento trestný čin.

Z predloženého spisového materiálu ďalej vyplýva a to z rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 5T/168/2014 zo dňa 18.5.2016, že v danom konkrétnom prípade bol obž. Ing. Z. Y. oslobodený spod obžaloby a to z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný, v danom prípade teda obžalovaný bol oslobodený v zmysle ust. § 285 písm. a/ Tr. por. (č.l. 62 a nasl. vo veci 3T/60/2018). Dôvodom pre takýto postup boli pochybnosti, ktoré vznikli pri hodnotení výpovedí obžalovaného a poškodeného a nie, že by poškodený uviedol nepravdu, resp. že by niekoho ľživo obvinil. I krajský súd v Banskej Bystrici v dôvodoch svojho rozhodnutia, ktorým zamietol odvolanie okresného prokurátora a taktiež i odvolanie poškodeného R. I. a to uznesením sp.zn. 2To/71/2016 zo dňa 8.12.2016 konštatuje v dôvodoch svojho rozhodnutia, že vo vykonaných dôkazoch sú závažné pochybnosti, ktoré bránili súdu vysloviť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vinu obžalovaného. Rovnako tak konštatuje, že súd mal k dispozícii pri rozhodovaní jednak verziu poškodeného R. I., ktorú verziu mala potvrdiť svedkyňa C. S. a ďalej svedkyne G. I. a U. Q. a naproti tomu výpoveď obž. Z. Y. a svedkyne I.. I. Y., ktorí popísali priebeh stretnutí s poškodeným rozdielne ako samotný poškodený.

Za takejto dôkaznej situácie je potom veľmi problematické hovoriť o ľživosti, resp. o vedome uvedenej nepravde a o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. V danej konkrétnej veci preto podanie obžaloby, resp. začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia malo byť dôsledne zvážené. Iná by bola situácia pokiaľ by bolo trestné konanie ukončené z dôvodu, že skutok sa nestal. Pokiaľ však v danej veci bol obžalovaný oslobodený z dôvodu existencie pochybností, nemožno preto jednoznačne dospieť k záveru, že boli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenie, resp. krivej výpovede a krivej prísahy. Nemožno totiž vylúčiť, že na vzniku pochybností sa podieľali jednak nedostatky v dokumentovaní pôvodného trestného oznámenia, resp. že bol v danej veci zistený nedostatočný postup OČTK v prípravnom konaní a v konaní na súde, resp. že súd hodnotil dôkaznú situáciu v zmysle zásady in dubio pro reo. V danom prípade k vzniku zranení došlo, avšak ako k ním došlo, je už otázka dokazovania a vzhľadom na záver prvostupňového súdu, ako i odvolacieho súdu, že existujú pochybnosti o jednotlivých verziách, je preto veľmi dôležité zvážiť, či je možné vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť a to vzhľadom na možnú absenciu objektu, objektívnej stránky trestného činu, nehovoriac i o subjektívnej stránke.

S poukazom potom na hore uvedené dôvody sťažnosť okresného prokurátora vo Zvolene považoval krajský súd za absolútne irelevantnú, nakoľko ďalší procesný postup, tak ako to navrhuje okresný prokurátor v sťažnosti v predmetnej trestnej, veci by bol v rozpore s účelom Trestného zákona, ako i Trestného poriadku. Konečné meritórne rozhodnutie, vzhľadom k tomu, že prvostupňový súd prijal

obžalobu a opakovane vytyčoval hlavné pojednávajúce, Krajský súd v Banskej Bystrici z dôvodu stability súdnych rozhodnutí nerušil a ponechal ho, pričom iba sťažnosť okresného prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.